

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO
ZESPOŁU SZKÓŁ W RZEPINIE
ORAZ PROGRAM REALIZACJI WSDZ
NA ROK SZKOLNY 2023/2024**

Informacje wstępne do WSDZ

Szkoła podstawowa to pierwszy etap zorganizowanej nauki. Jest to też czas, w którym młody człowiek poznaje siebie, swoje zainteresowania i mocne strony. Powoli eksploruje świat zawodów, a także na miarę swoich możliwości – podejmuje decyzje edukacyjno-zawodowe. Jest to szczególnie czas dla młodego człowieka ze względu na intensywne nabywanie i rozwój kompetencji społecznych. Środowisko szkolne wspiera ucznia w samopoznaniu, a prawidłowy jego rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny warunkuje powodzenie na ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Kolejny etap szkoła ponadpodstawowa, czyli czas wyboru kolejnego etapu edukacji lub kariery zawodowej z uwzględnieniem własnych zasobów .

Założenia WSDZ oraz cele orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w szkole obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania przez nich korzystnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Główne założenia:

- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- szkoła realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny.

Cel orientacji zawodowej (klasy I-VI):

*zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cel doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII):

*wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku.

Cel doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym :

*przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery,

*planowania kariery z uwzględnieniem znajomości własnych zasobów,

*informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji .

Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe w szkole:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019, poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2018, poz. 1675)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591)

Adresaci działań w zakresie doradztwa:

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem (koordynator, osoba odpowiedzialna)

Wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna. Osoby te współpracują z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ . Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się doradca zawodowy lub wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel, w tym nauczyciel wychowawca opiekujący się oddziałem, pedagog lub psycholog.

Zadania WSDZ:

- inspirowanie uczniów do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów,
- wspieranie uczniów w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy,
- zapoznavanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym,
- udzielanie pomocy uczniom w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji związanych z dalszą ścieżką edukacyjną i zawodową.

Formy i sposoby realizacji WSDZ:

- Działania kierowane do uczniów:

- konsultacje indywidualne, porady,
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych:

- kl. I–VI – prowadzenie orientacji zawodowej,

- kl. VII – 10 godzin lekcyjnych,

- kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych,

- kl. VII i VIII – realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych – minimum 5 godzin,

- kl LO – 10 godzin lekcyjnych,

- udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego,

- praca z informatorami o zawodach,
- projekcje filmów o zawodach,
- tworzenie kół zainteresowań,
- wizyty zawodoznawcze,
- udział w targach edukacyjnych,
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na szkolnej stronie Facebooka.

- Działania kierowane do rodziców/opiekunów prawnych:

- organizowanie spotkań doradczych,
- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

- Działania kierowane do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego.

Metody pracy:

Metody w poradnictwie indywidualnym stosowane w pracy doradczej:

- konsultacje indywidualne,
- porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (np. ankiety),
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy,
- zajęcia plastyczne.

Sojusznicy i sieci współpracy:

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna
- ośrodek doskonalenia nauczyciel,
- biblioteka pedagogiczna,
- urząd pracy,
- ochotnicze hufce pracy (OHP),
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Uczniowie:

- dokonują wnikliwej samooceny określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych – szkoła ponadpodstawowa
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują różne sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII),
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII , klasy liceum),
- poznawanie własnych zasobów (klasy liceum),
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych (klasy liceum),
- zasady rekrutacji na studia (klasy liceum),
- możliwości zatrudnienia –świat zawodów i rynek pracy (klasy liceum) .

Monitoring i ewaluacja WSDZ:

- rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi,
- rozmowy z uczniami,
- ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. ankiety dla pracodawców),
- bieżące wypełnianie przez wychowawców i nauczycieli ankiety z przeprowadzonych działań dla klas IV-VI,
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/ osoby realizującej orientację zawodową w klasach I-III,
- ocena zajęć prowadzonych w klasach VII-VIII, klasach IV liceum z doradztwa zawodowego.

- Załącznik nr 1. Program realizacji WSDZ dla klas I-III
- Załącznik nr 2. Program realizacji WSDZ dla klas IV-VI
- Załącznik nr 3. Program realizacji WSDZ dla klas VII-VIII
- Załącznik nr 4. Program realizacji WSDZ w klasach IV LO